

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. „Цар Калоян” № 1-а, 1000 София, тел. 986-28-61, 987-55-13,
факс 987-65-14, e-mail: arch@vas.bg

Изх. № 557

Дата: 09.06.2020 г.

ДО
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ –
Г-Н БОЙКО БОРИСОВ

КОПИЕ: ДО
МИНИСТЪРА НА ФИНАНСИТЕ
Г-Н ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ

КОПИЕ: ДО
МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ

КОПИЕ: ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ КЪМ 44-ТОТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА МЕНДА СТОЯНОВА

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БОРИСОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГОРАНОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО СТОЯНОВА,

Адвокатурата и адвокатската дейност са един от основните гаранتي за справедливостта и правовия ред в държавата, а също така и за оптимално функциониране на законодателната, изпълнителната, а най-вече и на съдебната власт. Същевременно от редовната дейност на съда в голяма степен зависи и нормалната и редовна дейност на адвокатите, чиято основна работа се състои в процесуално представителство. Адвокатите са сериозен и редовен платец към хазната, като плащат значителни данъци и осигуровки, възлизащи на общ приход към държавния бюджет в размер на милиони всяка година.

Наред с това, напълно погрешно е схващането, че адвокатът е синоним на просперитет и икономическо благоденствие. През последните години, огромна част от адвокатската дейност се изземва от различни търговци, консултанти, счетоводители, лица, които поддържат онлайн платформи и др., като в България адвокатският труд е силно обезценен, а броят на юристите от глава на населението – внушителен. Пандемията COVID-19 блокира работата на съда, поради което за два месеца спря напълно и почти изцяло работата на адвокатите, а те и техните семейства бяха почти напълно лишени от доход. С това обаче, техните разходи не намаляха, а напротив, защото продължиха да плащат разходите за своите офиси, както и за заплати за деловодители, секретари, адвокатски сътрудници и друг персонал, включително като самоосигуряващи се лица продължиха да плащат редовно своите осигуровки.

Пандемията COVID-19 засегна изключително тежко както индивидуалните адвокати, упражняващи самостоятелно професията, така и адвокатските дружества и сдружения. Напълно съзнаваме, че това важи както за адвокатската, така и за други свободни професии. Нашата работа обаче, свързана с риска от своя характер на свободна професия, беше ограничена почти напълно от държавата, търговският оборот се сви почти до минимум, като бизнесът ограничи почти изцяло разходите си за юридически услуги, а не бяхме подпомогнати по никакъв начин. Нямахме възможност да се възползваме от почти нито една от мерките, предоставени от държавата с изключение на общата възможност за всички български граждани за получаване на безлихвен заем от Българската банка за развитие. Подобна възможност обаче не представлява работещ механизъм за адвокатите и почти незначителен брой от тях са се възползвали от нея. Същевременно други свободни професии като артисти например, бяха подпомогнати от държавата. За адвокатите не бяха предвидени нито данъчни облекчения, нито удължаване на сроковете за подаване на данъчни декларации за плащане на данъци и осигуровки, нито възможност да се възползваме от някоя от целевите програми, одобрени от правителството, като например програмата за „Подкрепа на микро и малки предприятия за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19” или други мерки, насочени към бизнеса.

В повечето страни от Европа държавата помисли за свободните професии, в това число и за адвокатите. Например в Италия всеки адвокат с деклариран доход до 35 000 евро за 2018 г. при направено искане за компенсация получава за периода на кризата по 600 евро месечно. Във Франция адвокатите дори не беше необходимо да правят искане – получиха компенсациите пряко. В Германия на федерално ниво адвокатските кантори с

до 5 служители имат право на безвъзмездна помощ от 9000 евро месечно за срок от 3 месеца, а ако служителите са от 5 до 10 на брой, помощта е 15 000 евро за срок от три месеца, като отделно се получават и помощи от самата провинция.

Липсата на подкрепа и отношение от страна на държавата към адвокатската професия в такъв труден момент е показателен за общото отношение към адвокатурата. Същевременно, адвокатите сме убедени, че не само, че трябва, но и сме и работим като сериозен, надежден и сигурен партньор на държавата и без нашата работа, България не би могла да бъде правова европейска държава със стабилна икономика.

Със Закона за мерките и действията по време на извънредно положение адвокатите бяха принудени да ограничат почти изцяло своята дейност, като техните кантори и те самите са изправени пред сериозни финансови затруднения.

Тези индивидуални адвокати, които не са част от състава на адвокатски дружества и сдружения, които имат тази възможност и назначават деловодители, секретари, административни сътрудници и помощен персонал същевременно са поставени в изключително неизгодни условия, защото разходите, които те извършват, за да си осигурят подкрепа в дейността си от този персонал, не се признават за необходимо присъщи разходи извън стандартно признатите разходи в размер на 25 на сто от приходите. Същевременно, всички адвокати, които упражняват единствената частна професия, която е конституционно уредена в чл. 134 от Конституцията на Република България, трябва да покриват високите стандарти, свързани със защитата на правата и законните интереси на гражданите и юридическите лица.

За тези адвокати, които не могат да се обединят в адвокатски дружества и сдружения, съществува забрана и за регистрацията им като търговци. Такава забрана не съществува за преобладаващата част от останалите свободни професии, които ползват същия режим на данъчно облагане и ползване на нормативно признати разходи в размер на 25 на сто от приходите им.

Поради всичко изложено, се обръщаме към Вас с молба за спешна намеса, която да подпомогне ефективно адвокатската дейност, без да предизвика допълнителни преки разходи за бюджета и същевременно ще демонстрира на практика заявяваната готовност за сътрудничество и подкрепа от страна на правителството към адвокатурата.

Предлагаме в спешен порядък промени в данъчния режим на адвокатите, а също така на нотариусите и частните съдебни изпълнители, който да позволи икономическото им оцеляване чрез увеличаване на нормативно признатите разходи от 25% на 40%. Мотивите за това са следните.

В момента установеният общ режим за данъчно облагане на свободните професии не държи сметка за особеностите, тежестите и в последна сметка за несправедливостта на тази уредба. Тя поставя адвокатите, както и нотариусите и частните съдебни изпълнители, които изпълняват публични функции, възложени им със закон, в неравноправно положение в сравнение с редица други свободни професии, което практически води до завишено и несправедливо данъчно облагане. При равни други условия, непредубеденият анализ сочи, че облагането на доходите на адвокатите, упражняващи самостоятелно професията, е завишено почти двойно в сравнение с редица други свободни професии, поради ниския размер на нормативно признатите разходи. Адвокатите, частните съдебни изпълнители и нотариусите попадат в най-ниската категория лица, упражняващи свободни професии с нормативно признати разходи – 25% от приходите.

Същевременно, общата категория данъчни субекти, в която попадат тези три професии, упражнява дейността си без нает персонал, без изискване за поддържане на документация, офис пространство и т.н., тоест при напълно свободен режим. От своя страна, адвокатите, нотариусите и частните съдебни изпълнители имат задължение за покриване на редица стандарти, определени от естеството на своята дейност и пряката им връзка с функции, свързани с функционирането на самата държава и икономиката в условията на върховенство на правото, като задълженията на адвокатурата са й пряко вменени от Конституцията.

Изискванията и към трите професии – адвокати, нотариуси, частни съдебни изпълнители, са изключително високи и за разлика от останалите данъчни субекти, които попадат в категорията на чл. 29, ал. 1, т. 3 от ЗДДФЛ и които ако наемат персонал, могат свободно да се регистрират като търговци по Търговския закон, респ. да се облагат по реда на ЗКПО, то за адвокатите, частните съдебни изпълнители и нотариусите, подобна възможност не стои.

С оглед на всичко това, справедливо и обосновано е адвокати, нотариуси и частни съдебни изпълнители да бъдат отделени от общата категория физически лица – свободни професии, като се приравнят на данъчните субекти, посочени в чл. 29, ал. 1, т. 2, б. “а” от ЗДДФЛ, на които законодателят е признал 40 % разходи за дейността.

Ето защо, като се вземат предвид трудностите, предизвикани от безпрецедентната криза, отлива на клиенти, блокирането на съдопроизводствената дейност, режима на допускане до съдилищата след частичното вдигане на мерките в резултат на прекратяването на извънредното положение, невъзможността да бъде определено колко дълго ще продължат ограничителните мерки и възможността да има нова вълна на разпространение на пандемията, считаме, че са налице всички условия за нормативно разграничаване на адвокатите, упражняващи самостоятелно професията, по същия начин както и нотариусите и частните съдебни изпълнители, като данъчни субекти, за които държавата да признае 40% нормативно признати разходи.

Във връзка с всичко изложено предлагаме и следната конкретна законодателна редакция в ЗДДФЛ:

§ 1. В чл. 29. (1) , т .2, се създава нова буква “г“:

г) доходи от упражняване на професия като адвокат, частен съдебен изпълнител и нотариус;

Изразяваме надежда, че данъчните проблеми пред адвокатите, а също така пред нотариуси и частни съдебни изпълнители, ще бъдат решени по справедлив и балансиран начин. Посочените мерки няма да натоварят пряко бюджета, ще подпомогнат трите професии за справяне с предизвикателствата от пандемията, но и в дългосрочен план са икономически справедливи и пропорционални на рисковете, особеностите и дейността на трите професии, като считаме, че са напълно обосновани от икономическо и социално гледище.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ:**

РАЛИЦА НЕГЕНЦОВА